

บันทึก

เรื่อง การตีความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔
(เกี่ยวกับการจดทะเบียนตราประทับไม้ของเอกชน)

หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ด.๕๔๐๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ เสนอปัญหาเรื่องการตีความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ เกี่ยวกับการจดทะเบียนตราประทับไม้ของเอกชนมาให้พิจารณานั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการร่างกฎหมายชุดที่ ๑) ได้พิจารณาแล้ว กรณียกถามว่า กรมรถไฟอ้างว่า กรมรถไฟไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ซึ่งมีความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๓๕ ตราประทับไม้ของเอกชน จะใช้ประทับไม้ได้ต่อเมื่อเจ้าของตราได้นำจดทะเบียนและได้รับอนุญาตแล้ว

การจดทะเบียน การรับอนุญาต พร้อมทั้งเงื่อนไขในการใช้ และค่าธรรมเนียมในการนั้น ๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง”

กรมรถไฟอ้างว่า กรมรถไฟไม่ใช่เอกชน แต่มีลักษณะเป็นทางราชการ ฉะนั้น ตราประทับไม้ที่กรมรถไฟใช้จึงอยู่ในความหมายของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ซึ่งมีความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๓๕ ตราประทับไม้ของรัฐบาลที่ใช้ประทับเพื่อความหมายใด จะให้มีลักษณะอย่างใด ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา”

กรมป่าไม้แย้งว่า คำว่า “ตราประทับไม้ของรัฐบาล” ในมาตรา ๓๕ หมายความว่า ตราประทับไม้ของกรมป่าไม้เท่านั้น บุคคลอื่นใดก็ตาม นอกจากกรมป่าไม้เองแล้ว ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๓๕

กรรมการได้พิเคราะห์ดูพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ แล้ว เห็นว่า การปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มาตรา ๓๕) และผู้ที่กระทำการภายใต้บังคับบัญชาของรัฐมนตรี คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา ๔ (๑๖) ซึ่งได้แก่เจ้าพนักงานป่าไม้ พนักงานป่าไม้ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้มีหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

บุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวมาในวรรคก่อน ถือว่าเป็นบุคคลภายนอก และเพราะเหตุนี้จึงถือว่าเป็นเอกชนตามความหมายในมาตรา ๓๕ โดยไม่ต้องคำนึงว่า จะเป็นบุคคลธรรมดา

หรือนิติบุคคล (ทบวงการเมือง) ทั้งนี้จึงเห็นได้จากข้อที่ว่า ถ้าบุคคลอื่นเหล่านั้นประสงค์จะทำไม้หวงห้าม จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องเสียค่าภาคหลวง (มาตรา ๑๑, ๑๔, ฯลฯ) หรือถ้าจะนำไม้ที่มีไม้หวงห้ามล่วงด่านป่าไม้ ก็ต้องเสียค่าภาคหลวง (มาตรา ๒๕, ๒๖) กรมรถไฟหาได้ปฏิเสธไม่ว่า กรมรถไฟต้องอยู่ภายใต้บังคับหลักเกณฑ์ในเรื่องการรับอนุญาตและเสียค่าภาคหลวงดังกล่าวมาแล้ว เพราะการทำไม้ของกรมรถไฟก็เป็นไปในลักษณะอย่างเดียวกับการทำไม้ของเอกชน ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะว่ากรมรถไฟอยู่ในจำพวกบุคคลภายนอก และไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินั่นเอง การจึงเป็นว่าบทบังคับใดๆ ก็ตามอันใช้บังคับแก่บุคคลภายนอกนั้น ก็พึงใช้บังคับแก่กรมรถไฟด้วย ทั้งนี้ รวมตลอดถึงการที่ผู้รับอนุญาตจะต้องนำตราประทับไม้ที่ตนใช้ ไปจดทะเบียนและรับอนุญาตนั้นด้วย

มาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อันเป็นบทลงโทษผู้มีไม้ไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูปกับทั้งมิได้มีรอยตราค่าภาคหลวงประทับไว้ เป็นที่รับรองการตีความมาตรา ๓๔ ตามนัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพราะตราค่าภาคหลวงที่กล่าวนั้น จะเป็นตราของผู้อื่นใดไม่ได้ นอกจากตราของกรมป่าไม้

(ลงชื่อ) เตือน บุณนาค

(นายเตือน บุณนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๔๘๕